

8.01.2025 nr 9.5-2.2/24-25/12/14

MTÜ Vivere Kool

Vivere Kooli riikliku järelevalve õiendi kinnitamine

Erakooliseaduse § 23 lõike 1, korrakaitseaduse § 28 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Vivere Kooli riikliku järelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Anne Põldsaar
järelevalve valdkonna peaekspert

Anne Põldsaar
735 0212
anne.poldsaar@hm.ee

ÕIEND RIIKLIKU JÄRELEVALVE KOHTA VIVERE KOOLIS

SISSEJUHATUS

1. Vivere Kool (edaspidi *kool*) on MTÜ VIVERE KOOL (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Tondi 55, Tallinna linn, Harjumaa.
2. Tegemist on eratüldhariduskooliga, mis korraldab õpet põhihariduse omandamiseks I–III kooliastmes. Koolil on I–II kooliastmes tähtajaline tegevusluba kehtivusega kuni 31.08.2025 ja III kooliastmes tähtajatu tegevusluba.
3. Riiklikku järelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 16.08.2024 korralduse nr 9.5-2.2/24-25/12/1 „Riikliku järelevalve algatamine Vivere Koolis“ alusel.
4. Järelevalvet kooli ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdid Anne Põldsaar ja Katrin Ohakas.
5. Riiklik järelevalve algas 12.11.2024.
6. Järelevalve eesmärk oli vaadelda, kas õppe- ja kasvatustegevuse korraldus õppeasutuses on kooskõlas tegevusloa taotlemisel esitatud dokumentides sätestatuga, vaadelda õpilaste arengu toetamist ning õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni.
7. Järelevalves vesteldi kooli juhtkonna ja pidajaga, tugispetsialistidega, õpetajate, õpilaste ja lastevanemate esindajatega ning nõukogu liikmetega. Tutvuti kooli dokumentide ja õppekeskkonnaga ning võrreldi kooli tegelikku olukorda Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Vivere Kool on MTÜ Vivere Kooli erakool, mis alustas tegevust 2019/2020. õppeaastal. Tegemist on eesti ja vene õppekeele kooliga, kus õpe toimub nii põhikooli riikliku kui ka põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe tasemel. Järelevalve ajal õppis koolis 188 õpilast, neist põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppes 30 õpilast. Järelevalve keskendus I ja II kooliastmele, kus õppis vastavalt 76 ja 65 õpilast.

Kooli õppekava vajab kooskõlla viimist riiklike õppekavadega. Õppekava üldosas vajab täiendamist loovtööde hindamise korraldus. Õppeainete valdkondade kavades ja ainekavades on vastuolud järgmiste õppeainete valdkondade kavades ja ainekavades: keel ja kirjandus, loodusained, sotsiaalsed ja kehaline kasvatus. Lihtsustatud õppe õppekavas on vastuolu tööõpetuse ainekavas.

Koolil on kehtiv arengukava aastateks 2019–2024. Kool viib läbi süsteemset sisehindamist. Igal õppeaastal koostatakse põhjalik sisekontrolli kava, mis on aluseks õppeaasta kokkuvõtte koostamisel.

Koolis tagatakse õpilasele tema individuaalsest vajadusest tulenevalt võimete kohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, assistentide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös. Koolis on tööl sotsiaalpedagoog, logopeed, eripedagoog ja psühholoog, lisaks on tugispetsialistide assistendid. Õpetajatel võimaldatakse osaleda kaasava hariduse ja hariduslike erivajaduste (edaspidi *HEV*) teemalistel koolitustel.

Koolis töötas 39 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on esitatud nõuded. Kvalifikatsioon vastas nõuetele 28 õppe- ja kasvatusala töötajal.

Koolis läbiviidavatest õppetundidest 72% annavad nõuetekohase kvalifikatsiooniga õpetajad. Koolis töötas kuus õpetajat, kelle ametikohal on nõutav eesti keele oskus B2-tasemel, kuid kellel vastav tase puudus. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal koolis pole piisav lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatusalade mahust.

Kool on alustanud eestikeelsele õppele üleminekut. Eesti keelt kasutatakse igapäevasuhtluses, õppetöös ning õppekäikudel ja projektides, koostööd tehakse noortekeskusega.

Kooli tugevusena töi koolipere välja õpilaste individuaalsusega arvestamise, turvalise koolikeskkonna ja kommunikatsiooni hea toimimise erinevate osapoolte vahel.

Käesolev õiend saadeti kooli pidajale ja kooli direktorile ära kuulamiseks 30.12.2024.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Õppekava vastavus nõuetele

Erakooliseaduse¹ (edaspidi *EraKS*) kohaselt teeb erakooli õppekavas muudatusi nõukogu ja õppekava kinnitab erakooli pidaja. Kooli õppekava on kinnitatud nõuetekohaselt².

¹ EraKS, § 11 lg 3.

² Nõukogu 05.06.2024 koosoleku protokoll nr 4; MTÜ Vivere Kooli 10.06.2024 juhatuse koosoleku protokoll.

Kehtivale õppekavale on arvamuse andnud lisaks õppenõukogu³ ja õpilasesindus⁴. Kooli õppekava on kooli veebilehel⁵ kättesaadav.

Õppekava on kooli õpingute alusdokument, milles määratakse kindlaks õppe eesmärgid, õppeaja kestus, õpingute alustamise tingimused, õppeainete loend ja maht õppepäevades, ainekavad, õppeainete valiku võimalused ja tingimused, õppeetappide ja erakooli lõpetamise nõuded⁶. Erakooli õppekava peab vastama põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi *PGS*) alusel kehtestatud vastava riikliku õppekavaga kehtestatud haridustaseme pädevustele ja ainete õpitulemustele⁷.

Kooli õppekavale on antud hinnang vastavalt EraKSile, põhikooli riiklikule õppekavale⁸ (edaspidi *PÕK*), põhikooli lihtsustatud riiklikule õppekavale⁹ (edaspidi *LÕK*) ja PGSile.

1.1. Õppekava üldosa

Kooli õppekava üldosa ei ole kooskõlas PGSis sätestatuga ja vajab täiendamist.

PGSi rakendusakt¹⁰ sätestab, et põhikooli hinnetelegele kantakse loovtöö teema. Kooli õppekavas on sätestatud, et loovtööd hinnatakse ning see märgitakse põhikooli lõputunnistusele.

1.2. Ainevaldkonniti koondatud ainekavad klassiti/kursuseti

Vastuolud PÕKis sätestatuga on järgnevate õppeainete valdkondade kavades ja ainekavades: keel ja kirjandus, loodusained, sotsiaalsed ja kehaline kasvatus. LÕKis sätestatuga on vastuolu tööõpetuse ainekavas.

1.2.1. Põhikooli keele ja kirjanduse valdkonnakavas ei vasta PÕKi¹¹ nõuetele valdkonnakava üldosa, millest puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused.

1.2.2. Põhikooli loodusainete valdkonnakavas ei vasta PÕKi¹² nõuetele loodusõpetuse, bioloogia ja keemia ainekava. Loodusõpetuse ainekavas on lisaks õpitulemusi, mis ei ole kehtivas ainekavas. Keemia ainekava õpitulemused ja sisu on kirjeldatud kehtetu versiooni alusel. Bioloogia ainekavas puuduvad selgroogsete evolutsiooniga seotud õpitulemused ja õppesisu.

1.2.3. Põhikooli sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta PÕKi¹³ nõuetele ajaloo ainekava, sest 5. klassi õppesisu on üle koormatud ega ole teostatav 35 õppetunniga aastas.

1.2.4. Põhikooli kehalise kasvatus valdkonnakavas ei vasta PÕKi¹⁴ nõuetele valdkonnakava üldosa, sest puudub digipädevuse kujundamine.

1.2.5. Põhikooli lihtsustatud õppe tasemel ei vasta LÕKi¹⁵ nõuetele tööõpetuse ainekava, sest õpitulemused 4. klassi tööõpetuses ja 5.–9. klassi käsitöös on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel.

³ Õppenõukogu 10.06.2024 koosoleku protokoll nr 4.

⁴ Õpilasesinduse 06.06.2024 koosoleku protokoll nr 7.

⁵ PGS, § 69 lg 1.

⁶ EraKS, § 11 lg 1.

⁷ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

⁹ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 1 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

¹⁰ Vabariigi Valitsuse 13.08.2010. a määrus nr 113 „Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigieksamitunnistuse statuut ja vormid“, § 11 lg 4 p 11.

¹¹ PÕK, § 24 lg 7.

¹² PÕK, lisa 4 p 2.1, p 2.2, p 2.5.

¹³ PÕK, § 5 lg 4 p 2.

¹⁴ PÕK, § 24 lg 7.

¹⁵ LÕK, lisa 1 p 4.10.

1.3. Õppekava osas tehtud muud tähelepanekud

1.3.1. Ainevaldkond võõrkeeled

- 1) Täpsustada vene keele (B-võõrkeeled) ainekavas 7. klassi õppesisu juures, millist keelt kõnelevate riikidega tutvutakse.
- 2) Korrigeerida prantsuse keele ainekavas numeratsioonid.
- 3) Positiivsena saab esile tõsta hästi mõtestatud praktilised tööd, mis lõimivad nii üld- kui ka võõrkeelepädevusi, formaal- ja mitteformaalõpet ning toovad tihti kokku ka koolikogukonna.

1.3.2. Ainevaldkond matemaatika

Üldpädevustest on digipädevus kirjeldatud teises stiilis võrreldes ülejäänud üldpädevustega. Üldise pädevuse kirjelduse asemel on loetletud õpitulemusi.

Valdkonnakava üldosas on õppekeskkonnast kirjeldatud vaid füüsiline keskkond, kirjeldamata on matemaatika õppeks vajalik sotsiaalne ja vaimne keskkond.

1.3.3. Ainevaldkond loodusained

Parandamist vajab valdkonnapädevuse numeratsioon. Punkt 1.4 tuleb kirjutada lahti oma koolist lähtudes.

1.3.4. Ainevaldkond sotsiaalsained

- 1) Täiendada hindamise osa kehtiva PÕKi hindamise põhimõtete, nagu diagnostiline hindamine, eneseanalüüs.
- 2) Laiendada õppekeskkonda lisaks füüsilisele ka vaimse ja sotsiaalse aspektiga.
- 3) Struktureerida ainekavad kooliastmete kaupa, st I kooliastme teadmiste, oskuste ja hoiakute juures esitada ka kooliastme õpitulemused ning õppesisu ja õpitulemuste lahtikirjutus klassiti.
- 4) Esitada suurte teemaplokkide kaupa esitatud õpitulemused ja õppesisu koos, mitte eraldi.
- 5) Lisada ajaloo ainekavasse konkreetsed näited, mis muuseumi või ajaloolisi paiku kodukohas õppetegevuse raames külastatakse.
- 6) Sisustada kodukohaga seotud õppeteemad konkreetsete näidetega.
- 7) Esitada ajaloo ainekavas ka kooliastmete õpitulemused, mis orienteerivad õpitulemuste ja õppesisu avamist klassiti.
- 8) Lisada vabatahtliku tegevuse võimalused, mis on PÕKi ühiskonnaõpetuse ainekavas iseseisev õppeteema.
- 9) Positiivsena saab esile tõsta praktiliste õpiprojektide hõlmamist kooli õppekavasse ning kodukohaga seotud õppeülesandeid ajaloo ainekavas (kogukonnapraktika).

1.4. Tähelepanekud ja hinnang kooli õppekavale põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast lähtudes

1.4.1. Õppekava üldosa

- 1) Täpsustada punkti 1: LÕKi § 5 kehtestab kooli õppekava koostamise alused ja ülesehituse.
- 2) Täiendada punkti 6.10 LÕKi alusel õppinute lõpetamise tingimustega – lihtsustatud õppe õpilane sooritab eesti keele kui teise keele koolieksami, matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Lihtsustatud õppe õpilasele pakutakse lähtuvalt PGSi §-s 50 sätestatust lisaõpet ühe õppeaasta võrra.

1.4.2. Ajaloo ainekava

Korrastada III kooliastme 6. ja 7. õpitulemus ning siduda need üheks õpitulemuseks.

1.4.3. Inimeseõpetuse ainekava

Täiendada klassidepõhist õppesisu, mis on väga pinnapealne ning millest ei loe välja täpsemat „teekonda/plaani/sisu“ erinevate õpitulemusteni jõudmiseks.

1.5. Ettepanek direktorile

Kooli õppekava täiendamisel ja parandamisel arvestada punktides 1.4 ja 1.5 esitatud ettepanekutega ja kaaluda muudatuste sisseviimist nii õppekava üldosasse kui ainekavadesse.

1.6. Ettekirjutused pidajale

- 1.6.1. Tagada kooli õppekava üldosa vastavus Vabariigi Valitsuse 13.08.2010. a määruse nr 113 „Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigieksamitunnistuse statuut ja vormid“ § 11 lõike 4 punktile 11 vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.1 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg 01.03.2025.
- 1.6.2. Tagada kooli õppekava põhikooli valdkonnakavade ja ainekavade kooskõla erakooliseaduse § 11 lõike 4 punktiga 3 ning Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ kehtestatud vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2 kirjeldatule järgmiselt:
 - 1.6.2.1. Täiendada keele ja kirjanduse valdkonnakava üldosa, lisades ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikes 7 kehtestatust.
 - 1.6.2.2. Täiendada loodusainete valdkonnakavas loodusõpetuse, bioloogia ja keemia ainekava ning viia õppesisu ja õpitulemused kooskõlla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 4 punktides 2.1, 2.2 ja 2.5 kehtestatud.
 - 1.6.2.3. Täiendada sotsiaalainete valdkonnakavas ajaloo ainekava, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 5 lõike 4 punktis 2 kehtestatust.
 - 1.6.2.4. Täiendada kehalise kasvatuse valdkonnakava üldosa, lisades digipädevuse kujundamise, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikes 7 kehtestatust.
Ettekirjutuse 1.6.2 täitmise tähtaeg 01.03.2025
- 1.6.3. Tagada kooli õppekava lihtsustatud õppe osas tööõpetuse ainekava kooskõla Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisaga 1 vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.2.5 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg 01.03.2025.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

2.1. Õppekava¹⁶ kohaselt on kooli eripära olla avatud ja kättesaadav enamusele õpilastest, olenemata nende rassist, rahvusest, eripäradest või õpiraskustest. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks. Kool on võtnud eesmärgiks toetada selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks ja rakendada kaasava hariduse põhimõtteid. Kool on sätestanud, et nad õpetavad kõiki õpilasi nende erisust arvestades ja võrdsuse printsiibil. Vestlustes lastevanemate, õpilaste ja õpetajatega toodi kooli tugevuse ja eripärana välja õpilaste individuaalsusega arvestamine, turvalise koolikeskkonna ja kommunikatsiooni hea toimimine erinevate osapoolte vahel. Tekkinud probleemidele leitakse positiivsed lahendused.

2.2. Kooli põhikirja¹⁷ kohaselt on kooli õppekeeleks eesti ja vene keel. Õppekavas¹⁸ on välja toodud, et koolis luuakse tingimused õpilaste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ja integreerimiseks Eesti ühiskonda. Kool on alustanud eestikeelsele õppele üleminekut. Tunnijaotusplaan on õppekavas¹⁹ esitatud

¹⁶ Kooli õppekava, p 1.2.

¹⁷ Vivere Kooli põhikirj, § 2 lg 4.

¹⁸ Kooli õppekava, p 1.1.

¹⁹ Kooli õppekava, p 3.2.

3-osalisena: PÕKi alusel eestikeelne õpe, PÕKi alusel kakskeelne õpe ja LÕKi alusel õpe. Eestikeelse tunniplaani alusel on kõik ained eesti keeles ja vaba tunniressurss on antud vene keelele, eesti keel on teise keelena. Kakskeelsetes klassides on süsteem, et vähemalt 40% on eesti, ülejäänud vene keeles. LÕKil on vähemalt 25% ainetest eesti keeles ja ülejäänud osa vene keeles.

Lihtsustatud õppekava õpilastele on alates 5. klassist üheks valikaineaks²⁰ keraamika eesti keeles ühe nädalatunni ulatuses. Valikaine õppekavasse lisamise põhjendusena on toodud, et lisaks mootorika ja sensorsete oskuste arendamisele aitab käeline tegevus õpilastel ka arendada keeleoskust loomulikus ja toetavas keskkonnas. Keele omandamine toimub praktilise tegevuse kaudu ja parandab õpilaste suhtlemisoskust eesti keeles.

Eesti keelt kasutatakse koolis igapäevasuhtluses, õppetöös ning õppekäikudel ja projektides, koostööd tehakse noortekeskusega. Klassiruumides, koridorides ja sööklas on nn „rääkivad seinad“.

2.3. Klassipäevikutes on osades õppeainetes sissekanded eesti, osades vene keeles, osades nii eesti kui vene keeles.

Direktori sõnul on õpetajatega töökoosolekul tehtud kokkulepe, et kui aine on eesti keeles, siis sissekanded peavad olema eesti keeles, samuti kõik materjalid. Kirjalikult kokkulepet päevikute täitmise kohta fikseeritud pole. Juhtkonna poolt kontrollitakse e-päevikute sissekandeid ja juhitakse puudustele tähelepanu. Õpetajate sõnul on nad teadlikud, et kohustuslik on eestikeelsed tunnid sisse kanda eesti keeles (kõik teemad, kodused ülesanded, kiitused, märkused). Klassipäevikud olid muus osas nõuetekohaselt täidetud.

2.4. Õppekavas²¹ on kirjeldatud ainevaldkonnasiseseid ja -üleseid lõiminguvõimalusi.

I kooliastmes on kunst ja tööõpetus ühendatud üheks õppeaineks „käeline tegevus“. Lihtsustatud õppes toimub õpetus 1.–2. klassis üldõpetuse ja 3. klassist kuni põhikooli lõpetamiseni laiapõhjalise lõimingu alusel.

Peamise lõimingu kohana on välja toodud keele ja kirjanduse valdkonna lõimumine teiste õppeainetega. Aineõpetajad peavad tihedalt koostööd tegema, et ühtlustada keelekasutuse nõuded ja toetada õpilasi tekstitöötluses kõikides ainetes, pöörates tähelepanu ortograafiale, grammatikale ja tekstiloomele.

Direktori sõnul oli käeline tegevus varem üks õppeaine, aga sellest õppeaastast on eraldi, mis kajastub ka tunniplaanis. Laiapõhjalise lõimingu mõiste on jäänud vanast õppekavast, õppekavasse viiakse vajalikud täpsustused sisse.

Õpetajate sõnul on lõiming seotud peamiselt kultuurilise aspektiga: kunst, muusika, tants seostatakse eesti keele õppimisega.

2.5. Õpetajate koostöö planeerimise põhimõtetes on õppekavas²² koostöövormidena toodud projektitöö ja ühised tegevused (õppenõukogu, kovisioonid, töökoosolekud, koolitused ja üritused). Õppekava kohaselt planeerib õpetaja oma tööd individuaalselt ja koostöös teiste õpetajatega lähtudes kooli arengu- ja õppekava eesmärkidest, üldtööplaanist. Kooli töötajad moodustavad meeskonna, kes ühiselt arutab kõiki õppe- ja kasvatustöö küsimusi lähtuvalt õppeaasta ja kooli arengukavas kokku lepitud eesmärkidest. Igal kooli töötajal on võimalik osaleda kooli arengut puudutavate teemade arutelus ja otsuste langetamises. Töötajate kovisioonid toimuvad vastavalt vajadusele, pakkudes võimalust jagada kogemusi ja leida lahendusi probleemidele. Samuti moodustatakse vajaduspõhised töögrupid, mis keskenduvad kooli arendustegevustele või teistele aktuaalsetele õppe- ja kasvatustöö teemadele. Erinevaid

²⁰ Kooli õppekava, p 3.3.

²¹ Kooli õppekava, p 2.1.

²² Kooli õppekava, p 10.

töömeetodeid rakendatakse eesmärgiga edendada koostööd ja toetada tõhusate lahenduste leidmist.

Direktori ja õpetajate sõnul on moodustatud tugispetsialistide grupp, mille koosolekud toimuvad kaks korda kuus. Töörühmad on klassiõpetajatel ja 4.–9. klassi aineõpetajatel. Igal koolivaheajal toimub õpetajatele supervisioon.

Juhtkonna sõnul on moodustatud keelekohvik eesti keele praktiseerimiseks ja töögrupp, mis tegeleb lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) korraldamisega.

2.6. Kooli õppekava²³ sätestab, et õpetaja peab koostama igaks trimestriks iga õppeaine ja klassi kohta töökava. Õpetaja peab oma töökavas täpsustama kooli õppekava üldosas ja ainekavades esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, õpetajate koostööd ning kooli üldtööplaani, õpetaja peab tooma oma töökavas välja õpiväljundid kooli õppekavast lähtuvalt, võimalused õpilase toetamiseks ja õpilase arengu tagasisidestamiseks. Õpetaja töökava on õpetajate omavahelise koostöö ja töö planeerimise vahend, mille alusel toimub õpetajate koostöö ning õppe- ja kasvatustöö õppetunnis.

Õpetajate sõnul teevad aineõpetajad koostööd, samuti eriklasside õpetajad vahetavad kogemusi ja konsulteerivad üksteisega. Töökavade koostamisel arvestatakse õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaartidel kajastatut. Õpetajate sõnul nad töökavades koostööd eraldi välja ei too. Töökavade olemasolu ja täitmist kontrollib direktor.

Järelevalves dokumentide vaatlusel nähtus, et 2024/2025. õa õpetajate töökavad olid olemas ja kättesaadavad *Google Drive*'is.

2.7. PGSi²⁴ kohaselt kehtestab direktor kooli päevakava, mille üheks osaks on ka tunniplaan. Direktori käskkirjaga²⁵ on kehtestatud kooli päevakava. Selle osaks olev tunniplaan on kooskõlas õppekavas oleva tunnijaotusplaaniga. Tunniplaan on avalikustatud kooli kodulehel ja eKoolis.

2.8. PGS²⁶ sätestab, et õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, lubades põhikooli I ja II kooliastmes kasutada õpilase hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent.

Õppekava²⁷ kohaselt kasutatakse 1.–6. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kõigis õppeainetes kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid. Hinnangute andmine toetub ainekavades välja toodud õpitulemustele. eKoolis kasutatakse tähistusi, millel on õppekavas välja toodud nii sõnalised, numbrilised kui protsendilised vasted.

III kooliastmes²⁸ kasutatakse viiepallisüsteemis numbrilist hindamist. Õppekava sätestab, et tagasisidet õpitulemustele antakse nii sõnaliselt kui ka numbriliselt.

E-päevikute vaatlusel nähtus, et õpetajad olid numbriliste hinnete juurde kirjutanud ka sõnalised kommentaarid.

Õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise tingimused ja kord on sätestatud²⁹ kooli kodukorras.

Vanemate ja õpilaste sõnul teavitavad õpetajad neid hindamise korraldusest suuliselt õppeaasta ja trimestrite alguses ning kirjalik info on kättesaadav eKoolis.

²³ Kooli õppekava, p 10.

²⁴ PGS, § 25 lg 6.

²⁵ Direktori 01.10.2024 käskkiri nr 1-1/4/2024.

²⁶ PGS, § 29 lg-d 2, 3.

²⁷ Kooli õppekava, p 6.4.

²⁸ Kooli õppekava, p 6.5.

²⁹ Kooli kodukord, p 2.

2.9. 2024/2025. õa-l on EHISE³⁰ andmetel rakendatud koduõpet vanema taotlusel seitsmele õpilasele.

Koduõpet reguleeriva haridus- ja teadusministri määruse³¹ kohaselt peab koduõppe taotlemiseks esitama vanem avalduse, milles on toodud põhjendused, miks koduõpet soovitakse, ning andmed isiku kohta, kes last õpetama hakkab.

Vanema avalduse alusel teeb õppenõukogu otsuse, kas lubada õpilane koduõppele või mitte. Tegemist on kaalutusotsusega³², milles õppenõukogu peab veenduma, et koduõpe on õpilasele sobivaim lahendus ning et õpet läbi viival isikul on piisavalt kompetentse õpilast õpetada.

Vaadeldud õppenõukogu koosoleku protokollidest selgub, et õppenõukogu on teinud otsused³³ koduõppele jäämise kohta, kuid seal puudub taotluse esitamise põhjendus, samuti ei ole otsuste juures välja toodud õppenõukogu kaalutlust, mille alusel otsused on langetatud.

Õppenõukogu peab olema tutvunud õpilase koduõppele jäämise asjaoludega, et teha asjakohast ja kaalutletud otsust õpilase õppetöö korralduse osas. Kõik koduõppel olevate laste vanemad on esitanud koolile nõuetekohase avalduse. Direktori sõnul arutatakse õppenõukogus õpilastele koduõppe sobivust, kuid arutelu ja kaalutlused ei kajastu protokollides.

Määruse³⁴ kohaselt peab koduõpet läbiviiv isik koostama koostöös kooliga kooli õppekavast lähtudes individuaalse õppekava (edaspidi *IÕK*). *IÕK*s määratakse kindlaks ka õpetajad, kes kooli poolt peavad kontrollima õpitulemuste omandamist. Kool peab kontrollima vähemalt üks kord poolaastas *IÕK*s sätestatud õpitulemuste omandamist³⁵ ning õpilase kokkuvõtavad hindad tuleb kanda klassipäevikusse.³⁶

EHISEs märked *IÕK*de rakendamise kohta koduõppel olevatel õpilastel puuduvad. Märked tehti järelevalvemenetluse ajal.

Dokumentide kontrollimisel selgus, et koduõppel olevatele õpilastele on *IÕK*d koostatud koostöös kooli ja õppetöö läbiviimise eest vastutava isikuga. *IÕK*des on esitatud saavutatavad õpitulemused ja hindamise korraldus. Õppeainete kaupa on kindlaks määratud õpetajad, kes õpitulemuste omandamist kord trimestris kontrollivad. Koduõppel olevatel õpilastel on eKoolis avatud päevikud, kuhu on kantud nii arvestuslikud kui trimestrihindad.

2.10. Õppenõukogu tööd reguleeriva määruse³⁷ kohaselt peab õppenõukogu otsustama õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja I–III kooliastmes klassikursust kordama jätmise. PÕK³⁸ sätestab, et õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama. Järelevalves vaadeldi 2022/2023. ja 2023/2024. õa õppenõukogu koosolekute protokolle, mis olid seotud õpilaste järgmise klassi üleviimise ja täiendavale õppetööle jätmisega.

Mõlemal õppeaastal jäeti klassikursust kordama üks õpilane.

PÕKi³⁹ kohaselt võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu peab kaasama otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulama ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad

³⁰ EHIS, väljavõte 08.11.2024.

³¹ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord”, § 5 lg-d 2, 4.

³² Haldusmenetluse seadus, § 4 lg-d 1, 2.

³³ Õppenõukogu 28.08.2024 koosoleku protokoll nr 6.

³⁴ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord”, § 6 lg 2.

³⁵ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord”, § 7 lg 2.

³⁶ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord”, § 7 lg 4.

³⁷ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökorrad”, § 4 lg 1.

³⁸ PÕK, § 22 lg 10.

³⁹ PÕK, § 22 lg 10.

olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Mõlemale õpilasele on võimaldatud täiendavat õppetööd, mida nad ei sooritanud. Protokollides ei kajastu vanema ära kuulamine.

Juhtkonna sõnul püüti vanematega erinevate kanalite kaudu ühendust saada. Vanemaid teavitati pidevalt lapse õpitulemustest ja kutsuti vestlusele, kaasati lastekaitse, kuid vanem kooliga ei kontakteerunud.

2.11. Õppenõukogu tegevus kavandatakse üheks õppeaastaks ja määratakse kooli üldtööplaanis enne õppeaasta algust⁴⁰. Õppenõukogu koosolek kutsutakse kokku vähemalt neli korda aastas. Kooli 2023/2024. õa üldtööplaanis oli kavandatud õppenõukogu koosolekuid neli korda aastas ja 2024/2025. õa üldtööplaanis viis korda aastas.

2.12. EraKSi⁴¹ kohaselt peab erakool kohaldama vastuvõtmisele sama liiki riigi- või munitsipaalkoolile seadusega kehtestatud sisseastumistingimusi. Erakooli nõukogul on õigus kehtestada täiendavaid tingimusi õpilaste vastuvõtmiseks. Kooli nõukogu⁴² on täiendavad tingimused kehtestanud.

2.13. Ettepanekud direktorile

2.13.1. Võimaldada õppenõukogul tutvuda lapsevanema avalduse põhjendustega õpilase koduõppele jäämise kohta, langetamaks asjakohane ja kaalutletud otsus õpilase õppetöö edasise korralduse osas.

2.13.2. Õppenõukogu protokollides kajastada, kuidas on toimunud vanema ära kuulamine õpilase klassikursuse kordama jätmisel.

2.13.3. Fikseerida eKooli täitmise kokkulepped, et kõigil õpetajatel oleks nõuetest ühene arusaam.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse hindamine koolis

3.1. PGSi⁴³ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Sisehindamist tuleb viia läbi vähemalt üks kord kooli arengukava perioodi jooksul. Selleks selgitatakse välja kooli tugevused ning arendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse arengukava.

Koolis läbiviidava sisehindamise aluseks on direktori kehtestatud kord⁴⁴, mille kohaselt kasutatakse sisehindamise meetoditena erinevate alus- ja strateegiliste dokumentide vaatlust, õppetegevuse seiret (tundide vaatlused), õppetegevuse dokumentide vaatlust, õpitulemuste mõõtmist, küsitlusi.

Sisehindamise kord kirjeldab kokkuvõtvat sisehindamist, mis tehakse kord arengukava perioodi jooksul, ja aruande koostamist. Igal õppeaastal koostab kool põhjalikud sisekontrolli läbiviimise kavad. Sisehindamisaruanne 2020–2024 arengukava perioodi kohta oli järelevalve ajal koostamisel.

Järelevalvele esitati 2023/2024. õa töö kokkuvõte. Kokkuvõttes oli analüüsitud õppetöö tegevusi ja esitatud tulemused koos järeldustega, nt I ja II kooliastme tasemetööd.

Koolisisesed kontrollimeetodid olid tundides vaatlus tasemetööde, kontrolltööde ja eksamite tulemuste analüüsimine, ürituste külastamine, ümarlauad tugispetsialistidega, ümarlauad lapsevanematega, koolidokumentide kontrollimine ja analüüsimine (eKool, IÕK, õpetajate tööplaanid), vestlused õpetajatega, õpilastega ja nende vanematega, arenguvestluste läbiviimine õpilastega ja kooli personaliga, rahulolu-uuringute läbiviimine, õpetajate eneseanalüüs.

⁴⁰ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 1 lg 2.

⁴¹ EraKS, § 12 lg 1.

⁴² Nõukogu 14.11.2023 koosoleku protokoll nr 2.

⁴³ PGS, § 78 lg-d 1-2.

⁴⁴ Direktori 13.03.2020 käskkirj nr 1-1/9/2020.

Igal aastal viiakse läbi rahulolu-uuring õpilastele, lapsevanematele ja õpetajatele. Direktor selgitas, et kui uuringust selgub mingeid probleeme, nt vanemate rahulolu laste õpitulemustega, õpilastevahelised suhted, siis juhtkond tegeleb nendega.

Sisekontrolli läbiviimisel tuvastas kool mitmeid puudusi, mis olid õppeaasta kokkuvõttes välja toodud. Ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks kokkuvõttes ei olnud. Osade väljaselgitatud puudustega tegelemine kajastub 2024/2025. õa üldtööplaanis.

3.2. Kool on osalenud riiklike tasemetööde läbiviimises. Head tulemused (2023. a) on I kooliastme vene keeles, keskmised tulemused I ja II astme loodusõpetuses. Riiklikest keskmistest madalamad tulemused on eesti keeles teise keelena I ja II kooliastmes, matemaatikas II kooliastmes ja vene keeles II kooliastmes. Tasemetöodes osalenud õpilaste arv (4–7 õpilast) on väike, et teha üldistavaid järeldusi.

Kooli 2023/2024. õa kokkuvõttes on tasemetööde tulemusi analüüsitud, 2024/2025. õa üldtööplaanis on kavandatud mõningad tegevused õpilaste funktsionaalse lugemise oskuse parandamiseks.

Õppenõukogus⁴⁵ on vastu võetud otsus, et kõik aineõpetajad peavad kasutama igapäevases õppetöös funktsionaalse lugemise oskust arendavaid ülesandeid ning trimestri ja aasta kontrolltöodes tuleb kontrollida funktsionaalse lugemise oskust.

Õppenõukogus⁴⁶ on arutatud ka õpilaste õpimotivatsiooni parendamisega seotud küsimusi ning vastu võetud otsus kasutada õpilaste õpimotivatsiooni tõstmiseks õppetegevuses suurema tulemuslikkusega meetodeid ja töövõtteid ning pöörata erilist tähelepanu õpilase eduelamusele õppetundides.

Direktor selgitas, et koolis on kokku lepitud, kuidas erinevate ainete kontrolltöodes ja testides kasutada ülesandeid, mis näitavad õpilase funktsionaalse lugemise oskust. Tööde hindamisel saavad õpilased eKoolis tagasisidet, kuidas ülesannete täitmine õnnestus.

3.3. Määruse⁴⁷ kohaselt peab õppenõukogu kinnitama kooli üldtööplaanid iga õppeaasta alguseks. Kooli esitatud 2024/2025. õa üldtööplaanid oli õppenõukogu⁴⁸ kinnitanud.

Kooli üldtööplaanid (2023/2024. õa; 2024/2025. õa) olid vormistatud nõuetekohaselt⁴⁹, neis oli määratletud kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest.⁵⁰

2024/2025. õa fookusteemadeks olid õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon, eestikeelsele õppele ülemineku, 2025.–2030. aasta arengukava koostamine, mitmekesise õpikeskkonna loomine ning õpilaste loovuse ja eneseväljenduse toetamine.

Nii juhtkond kui nõukogu töid peamise arenguteemana välja eestikeelsele õppele ülemineku ja sellega seonduvate probleemide lahendamise.

3.4. Koolil on kehtiv arengukava aastateks 2019–2024. Sisehindamise aruande koostamine on üldtööplaanis planeeritud september–detsember 2024, arengukava koostamine november–detsember 2024, arengukava kinnitamine on planeeritud jaanuariks 2025.

Kooli nõukogu sõnul on arengukava koostamiseks moodustatud töörühmad õpetajatest, juhtkonnast ja vanema kooliastme õpilastest. Koolis toimuvad regulaarselt ümarlaudad, kus nõukogu liikmed saavad oma ettepanekuid teha.

Kokkuvõtteks saab välja tuua, et kool viib läbi süsteemset sisehindamist. Igal õppeaastal koostatakse põhjalik sisekontrolli kava, mis on aluseks õppeaasta kokkuvõtte koostamisel.

⁴⁵ Õppenõukogu 24.11.2023 koosoleku protokoll nr 2.

⁴⁶ Õppenõukogu 22.01.2024 koosoleku protokoll nr 3.

⁴⁷ 8 Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁴⁸ Õppenõukogu 28.08.2024 koosoleku protokoll nr 6.

⁴⁹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5.

⁵⁰ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

Kooli nõukogu ja õpetajad on sisehindamisest teadlikud ning osalevad selle läbiviimisel.

4. Õpilaste arengu toetamine ja tugispetsialistide teenuse tagamine

4.1. PGS⁵¹ kohaselt peab direktor määrama hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (edaspidi *HEVKO*), kelle ülesanne on korraldada koolisisesest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist.

PGS⁵² esitab nõude, et direktor määrab koolis isiku, kes vastutab õpilase individuaalse arengu kaardi (edaspidi *IAJK*) täitmise eest. Direktori käskkirjaga⁵³ on määratud *HEVKO* ja *IAJK* täitmise eest vastutav isik.

4.2. Järelevalvele esitatud 2023/2024. õa töö kokkuvõttes on kool toonud välja, et kõikidele õpilastele, kes vajavad koolis tuge, avatakse *IAJK*.

Järelevalves dokumentide vaatlusel selgus, et kõigile üldist, tõhustatud või erituge saavatele õpilastele oli *IAJK* avatud ja nõuetekohased sissekanded tehtud.

Kooli õppekava⁵⁴ kohaselt toimuvad õpilaste, kellele on avatud *IAJK*, arengu toetamiseks ümarlauad koos lapsevanematega esimese ja viimase trimestri lõpus.

HEVKO sõnul tutvustatakse vanematele *IAJK*d kaks korda aastas toimuvatel ümarlaudadel. Vestluses osalenud vanemate sõnul on nad *IAJK*de avamisest teadlikud ning nendega ümarlaudadel tutvunud.

4.3. Selleks, et toetada iga õpilase arengut, peab korraldama temaga vähemalt kord õppeaastas arenguveestluse⁵⁵. Direktor on kinnitanud⁵⁶ õpilastega läbiviidavate arenguveestluste korraldamise korra, mille kohaselt koostab õpetaja arenguveestlusel räägitust vestluse lõpuks kokkuvõtte, mis on klassijuhataja käes õpilase koolist lahkumiseni või klassijuhataja vahetumiseni. Kokkulepped kinnitatakse õpilase, lapsevanema ja klassijuhataja allkirjaga.

Korra kohaselt esitab arenguveestluste koondaruande ja lapsevanemate koolile suunatud ettepanekud klassijuhataja õppejuhile.

Järelevalvele esitataud õppeaasta kokkuvõttes sisaldub õpilastega läbiviidud arenguveestluste tulemuste analüüs, kus on välja toodud arenguveestluste eesmärgid, õpilaste, õpetajate ja vanemate ootused ning osalejate tagasiside, kuid puudub ülevaade, kas kõikide õpilastega arenguveestlus toimus.

Kooli juhtkonna sõnul toimuvad arenguveestlused õpilastega vähemalt kord aastas. Kui uus õpilane tuleb õppeaasta keskel, tehakse vestlus kahe-kolme kuu pärast. Vestluste dokumenteerimine on eKoolis. Direktor kontrollib õppeaasta lõpus eKoolis, kas kõikide õpilastega on vestlus toimunud.

Järelevalves vaadeldi arenguveestluste läbiviimist 2023/2024. õa-l. Dokumentide vaatlusel leidis tõendamist, et arenguveestlused olid õpilastega läbi viidud. Peamiselt olid arenguveestlused dokumenteeritud eKoolis, osade õpilaste arenguveestluse kokkuvõtte oli paber kandjal.

Koolil ei ole arenguveestluste kokkuvõtte vormi, mis võimaldaks juhtkonnal saada kiire ülevaate arenguveestluste toimumisest, arenguveestlusel tehtud ettepanekutest ja hetkeseisust.

Vestluses osalenud õpilased ja vanemad tõid välja arenguveestluse olulisuse ja kinnitasid, et nendega on arenguveestlusi läbi viidud. Koduõppel olevate lastega viiakse arenguveestlus läbi koolis toimuva hindamise ajal.

⁵¹ PGS, § 46 lg 2.

⁵² PGS, § 46 lg 7.

⁵³ Direktori 31.01.2022 käskkiri nr 4-1/1/2022.

⁵⁴ Kooli õppekava, ptk 9.

⁵⁵ PGS, § 37 lg-d 5 ja 7.

⁵⁶ Direktori 25.10.2019 käskkiri nr 1-1/7/2019 „Arenguveestluste tingimuste ja korra kehtestamine”.

4.4. EHISE põhimäärus⁵⁷ sätestab, et põhiharidust omandavate õpilaste kohta kantakse õpilaste alamregistrisse hariduslikud erivajadused, toe liik, tugiteenused ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitus andmed.

EHISE andmetel⁵⁸ oli kool teinud sissekanded õppurite hariduslike erivajaduste ja tugiteenuste kohta 122 õpilasele, neist 34 õpilasele oli koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM*) otsusega määratud tõhustatud tugi ja 60 õpilasele eritugi. LÕK lihtsustatud õppes õppis 31 õpilast.

Kahel õpilasel, kellel on *KVNM*i otsus eritoe rakendamise kohta, oli EHISes märges üldise toe rakendamise kohta. Järelevalves dokumentide vaatlusel selgus, et õpilastele rakendati erituge ja järelevalvemenetluse ajal EHISes andmed korrastati.

4.5. Kool võib teha muudatusi või kohandusi õpilase õppeajal, õppesises, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas⁵⁹, muudatused peavad kajastuma õpilase IÕKs. IÕKs tuleb tuua välja, mida õpetatakse õpilasele teisiti ja kuidas töö on planeeritud. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel individuaalne õppekava. IÕK on EHISE andmetel⁶⁰ koostatud 46 õpilasele. IÕKd on direktori käskkirjaga⁶¹ kinnitatud. PGS⁶² sätestab, et IÕK koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

HEVKO sõnul on toimub IÕK koostamine koostöös HEVKO, õpetajate ja vanema vahel. Vanematele tutvustatakse IÕK variante, mida koos arutatakse ning millele vanem annab tagasisidet. Vestluses osalenud vanemate sõnul on neid IÕK koostamisse kaasatud.

4.6. PGSi⁶³ kohaselt võib õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks lisaks tavaklassidele moodustada eriklasse. Õpe eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud. Eriklassis viiakse tõhustatud tuge saavate õpilaste õppetööd läbi kuni 12 õpilasega ja erituge saavate õpilaste puhul kuni kuue õpilasega⁶⁴.

EHISE andmetel on *KVNM* andnud soovitus eriklassis õppimiseks 93 õpilasele. Kahel õpilasel oli EHISE⁶⁵ andmete põhjal *KVNM*i soovitus eriklassi kohta rakendamata. Järelevalves dokumentide vaatlusel selgus, et õpilased olid eriklassi vastu võetud. Järelevalvemenetluse ajal EHISes andmed korrastati.

PGSi⁶⁶ kohaselt peab õpiabi- või tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise otsustama direktor. Direktori käskkirjaga⁶⁷ on 2024/2025. õa eriklassi vastu võetud 23 õpilast. Ülejäänud õpilased on võetud eriklassi vastu direktori käskkirjaga varasematel õppeaastatel ning eriklassi määramise ajaliseks piiriks on sätestatud *KVNM*i otsuse kehtimise tähtaeg. Kuigi direktori käskkirjadel kajastub eriklassi määramise ajaline piiritletus, on selguse huvides soovitatav määrata õpilased käskkirjaga eriklassi igal õppeaastal, et oleks tagatud ülevaade eriklasside täituvusest vastavalt rakendatava toe liigile.

⁵⁷ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41.

⁵⁸ EHIS, vaadatud 11.11.2024.

⁵⁹ PGS, § 18 lg 1.

⁶⁰ EHIS, vaadatud 11.11.2024.

⁶¹ Direktori 10.06.2024 käskkiri nr 3-1/23-1/2014.

⁶² PGS, § 18 lg 3.

⁶³ PGS, § 46 lg 10.

⁶⁴ PGS, § 26 lg 5.

⁶⁵ EHIS, vaadatud 11.11.2024.

⁶⁶ PGS, § 46 lg 11.

⁶⁷ Direktori 30.08.2024 käskkiri nr 3-1/26-1/2024.

4.7. PGSi⁶⁸ alusel peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse. Koolis töötavad sotsiaalpedagoog (0,28 ametikohta), logopeed (0,83 ametikohta), eripedagoog (0,26 ametikohta) ja psühholoog (0,2 ametikohta). Kuigi tugispetsialistide ametikohtade arv on väike, on tugispetsialistidele lisaks täiskoormusega tööl assistendid (psühholoogil, eripedagoogil ja sotsiaalpedagoogil), kes toetavad õpilasi igapäevaselt. Tulenevalt keeleoskuse nõuetest ei vasta osa seni töötanud tugispetsialistidest kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. Assistendid omavad formaalharidust ning praktilisi oskusi ja teadmisi, kuid tugispetsialisti kvalifikatsiooninõuete täitmiseks on vajalik saavutada nõutav eesti keele oskus või tugispetsialisti kutse. Kuna kool läheb üle eestikeelsele õppele, on vaja teemaga tegeleda ja astuda samme, et kvalifikatsiooninõuetele vastavate tugispetsialistide ametikohtade arv oleks piisav.

EHISE andmetel⁶⁹ oli KVNMI soovitus logopeedi teenusele 53 õpilasel. Eripedagoogi teenuse soovitus on 81 õpilasel, sotsiaalpedagoogi teenuse soovitus 11 õpilasel, psühholoogi teenuse soovitus oli 84 õpilasel. Kooli juhtkonna sõnul on tugispetsialistide ja assistentide koostöös leitud võimalus kõikidele õpilastele toe tagamiseks, ka neile, kel pole KVNMI otsust. Tugispetsialistide teenuse piisavust on koolis hinnatud. HEVKO hinnangul on rohkem vaja ressursi õpilastega individuaalseks tööks. Kool tegeleb kvalifitseeritud spetsialistide otsimisega.

4.8. EHISE põhimääruse⁷⁰ kohaselt vastutab registrisse esitatud andmete õigsuse eest andmete esitaja. Järelevalve ajal oli erinevusi EHISes õpilaste andmetes märgitud ja tegeliku olukorra vahel. Järelevalvemenetluse ajal EHISE andmed korrastati ja viidi vastavusse tegeliku olukorraga.

4.9. Ettepanekud direktorile

- 4.9.1. Kontrollida regulaarselt EHISesse kantavaid andmeid, et tagada nende aja- ja asjakohasus.
- 4.9.2. Määrata õpilased käskkirjaga eriklassi igal õppeaastal, et oleks tagatud ülevaade eriklasside täituvusest.
- 4.9.3. Töötada välja arenguvestluste kokkuvõtte vorm, mis võimaldaks juhtkonnal saada kiire ülevaate arenguvestluste toimumisest, arenguvestlusel tehtud ettepanekutest ja hetkeseisust.

5. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust kehtestatud nõuetele⁷¹ ning kontrolliti EHISesse kantud andmete⁷² vastavust õppeasutuses kohapeal olevatele kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

5.1. Koolis töötab 39 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on esitatud nõuded. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

- 1) Klassiõpetaja (II kooliastmes 10 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 2) Õpetaja (robotika I kooliastmes 1 t) – puudub B2-tasemel eesti keele oskus;
- 3) Õpetaja (muusika I kooliastmes 9 t, II kooliastmes 3 t) – puudub õpetajakutse;

⁶⁸ PGS, § 37 lg 2.

⁶⁹ EHIS, vaadatud 11.11.2024

⁷⁰ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 6 lg 1.

⁷¹ PGS, § 74¹.

⁷² EHIS, vaadatud 10.11.2024.

- 4) Õpetaja (ajalugu II kooliastmes 1 t, kirjandus III kooliastmes 8 t, kirjandus II kooliastmes 4 t, loodusõpetus II kooliastmes 4 t, vene keel II kooliastmes 4 t, vene keel III kooliastmes 4 t) – puudub B2-tasemel eesti keele oskus;
- 5) Klassiõpetaja (II kooliastmes 18 t, matemaatika III kooliastmes 5 t) – puudub B2-tasemel eesti keele oskus;
- 6) Õpetaja (kehaline kasvatus II kooliastmes, 5 t, kehaline kasvatus III kooliastmes 8 t, klassiõpetaja II kooliastmes 4 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 7) Klassiõpetaja (II kooliastmes 19 t) – puudub B2-tasemel eesti keele oskus;
- 8) Õpetaja (ajalugu III kooliastmes 2 t, geograafia III kooliastmes 2t) – puudub õpetajakutse ja B2-tasemel eesti keele oskus;
- 9) Klassiõpetaja (I kooliastmes, 23 t) – puudub B2-tasemel eesti keele oskus;
- 10) Õpetaja (bioloogia III kooliastmes 7 t, keemia III kooliastmes 6 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 11) Õpetaja (eesti keel teise keelena I kooliastmes 12 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.

Kvalifikatsioon vastab nõuetele 28 (72%) õppe- ja kasvatusala töötajal.

5.2. PGS⁷³ sätestab, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Koolis on I kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku 232 õppetundi, nendest 174 (75%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane.

II kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku on 252 õppetundi, nendest 181 (72%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele.

III kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku on 125 õppetundi, nendest 81 (65%) õpetavad nõuetekohase kvalifikatsiooniga õpetajad.

Koolis on nädalas kokku 609 õppetundi, millest 437 (72%) annavad nõuetekohase kvalifikatsiooniga õpetajad. Seega pole koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Ühel koolis töötaval õpetajal on võimalik saavutada nõutud kvalifikatsioon õpetajakutse taotlemisega, neljal õpetajal on vajalik läbida magistriõpingud ja taotleda õpetajakutse. Kuuel õpetajal on vaja saavutada nõutav keeleoskustase.

Positiivsena saab märkida, et koolis on perioodil 2021–2024 saanud õpetajakutse 18 õpetajat, neist neli 2024/2025. õa-l.

5.3. Alates 01.08.2024 on õppe- ja kasvatusala töötajate üheks kvalifikatsiooninõudeks ka riigikeele oskus. Pedagoogide riigikeeleoskuse taset reguleerib Vabariigi Valitsuse määrus⁷⁴, mis sätestab, et õppeasutuste juhid, õppealajuhatajad ja eesti keele ning eesti keeles õpetavad õpetajad peavad eesti keelt oskama C1-tasemel, kõik ülejäänud pedagoogid vähemalt B2-tasemel.

Kooli direktoril, õppealajuhatajal ning neljal eesti keele õpetajal on nõuetekohane C1 keeleoskuse tase. Üks eesti keele õpetaja neljast ei vasta kehtivatele kvalifikatsiooninõuetele,

⁷³ PGS, § 74 lg 9.

⁷⁴ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 9 p-d 6 ja 7: C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: 6) õppeasutuste juhid, nende asetäitjad ja õppejuhid; 7) eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad või õppejõud. § 8 p 6: vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: pedagoogid (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad).

kuna puudub magistrikraad ja õpetajakutse.

Kuue õpetaja keeleoskustase ei vasta nõutavale B2-tasemele, nende keeleoskus on B1-tasemel.

Vabariigi Valitsuse määruse⁷⁵ kohaselt peavad õpetajad, kes töötasid 1. juulil 2024. a üldhariduskoolis või üldhariduskooli klassis, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel, viima oma keeleoskuse § 8 punktis 6 sätestatud nõudega vastavusse 1. augustiks 2025. Kuni selle tähtpäevani ei ole käesoleva määrusega nõutaval tasemel keeleoskuse puudumine „Töölepingu seaduse” § 88 lõikes 1 nimetatud põhjusel töölepingu ülesütlemise aluseks, juhul, kui õpetaja valdab eesti keelt vähemalt B1-tasemel.

5.4. Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor PGSi⁷⁶ kohaselt sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Koolil on kehtestatud⁷⁷ õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise kord.

Koolil on kodulehel ja CV Keskuse portaalis pidevalt aktiivne kuulutus klassiõpetaja leidmiseks. Konkursid on välja kuulutatud matemaatika, eesti keele ja loodusteaduste, ühiskonnaõpetuse, inimeseõpetuse õpetajate ning koolipsühholoogi ja logopeedi ametikohtadele.

5.5. Enamus kooli õpilastest on haridusliku erivajadusega, seega on oluline õpetajate eripedagoogilised pädevused. Õpetajate sõnul võimaldab juhtkond neile pikematel ja lühematel koolitustel osalemist. HEV-teemalisi koolitusi on korraldatud kogu meeskonnale. Kaasava hariduse teemalise Erasmus+ projektiga on seotud kaheksa õpetajat. Uued õpetajad saavad tuge mentoritelt. Kool toetab ja motiveerib õpetajaid eesti keele õppimisel.

5.6. Ettekirjutus pidajale

Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatusstegevuse mahust, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 9. Täitmise tähtaeg 01.04.2025.

⁷⁵ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 10 lg 6.

⁷⁶ PGS, § 74 lg 7.

⁷⁷ MTÜ Vivere Erakooli juhatuse 01.08.2019 koosoleku protokoll.